

PRO BONO

Jún/2022

1. NOVELA ZÁKONA O MEDZINÁRODNEJ POMOCI A SPOLUPRÁCI PRI SPRÁVE DANÍ

Za účelom zvýšenia daňovej transparentnosti a zlepšenia fungovania už existujúcich nástrojov administratívnej spolupráce prijala Národná rada Slovenskej republiky novelu zákona o medzinárodnej pomoci a spolupráci pri správe daní.

2. NOVELA ZÁKONA O HNOJIVÁCH

Záujem legislatívcov si v poslednej dobe získala aj oblasť monitoringu pohybu čistiarenských kalov, a to za účelom lepšej dosledovateľnosti zdroja znečistenia poľnohospodárskej pôdy alebo vody alebo prípadnej nelegálnej likvidácie čistiarenských kalov.

3. NOVELA ZÁKONA O SLOBODNOM PRÍSTUPE K INFORMÁCIÁM

Zmenou si po novom prešla aj oblasť slobodného prístupu k informáciám, a to novelou zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

4. NOVELA ZÁKONA O SÚKROMNEJ BEZPEČNOSTI

Zmenami si po novom prechádza aj skúška odbornej spôsobilosti na účely zákona o súkromnej bezpečnosti. Novelou zákona o súkromnej bezpečnosti sa skúška pozostávajúca z písomného testu a ústnej skúšky nahradí len skúšobným testom, ktorý bude vykonávaný elektronickou formou.

5. NOVELA ZÁKONA O ODPADOCH

Novelizácii sa nevyhla ani legislatíva, týkajúca sa oblasti odpadov. Novela zákona o odpadoch sa dotýka predovšetkým stavebných odpadov a odpadov z demolácií.

6. NOVELA ZÁKONA O CESTNEJ PREMÁVKE

Modifikáciou si po novom prejde aj oblasť výcviku vodičov určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy, či sankcionovania niektorých porušení pravidiel cestnej premávky. Zmeny v uvedených oblastiach prináša novela zákona o cestnej premávke.

NOVELA ZÁKONA O MEDZINÁRODNEJ POMOCI A SPOLUPRÁCI PRI SPRÁVE DANÍ

Za účelom zvýšenia daňovej transparentnosti a zlepšenia fungovania už existujúcich nástrojov administratívnej spolupráce prijala Národná rada Slovenskej republiky novelu zákona o medzinárodnej pomoci a spolupráci pri správe daní.

Dňa 15. júna 2022 bol prijatý zákon č. 250/2022 Z. z. (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 442/2012 Z. z. o medzinárodnej pomoci a spolupráci pri správe daní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o medzinárodnej spolupráci“) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Okrem zákona o medzinárodnej spolupráci dochádza novelou aj k zmene a doplneniu (A) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“) a (B) zákona č. 359/2015 Z. z. o automatickej výmene informácií a o finančných účtoch na účely správy daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o automatickej výmene“).

→ Účel novely

Novela nadväzuje na doterajší dynamický vývoj v oblasti automatickej výmeny informácií a zavádza nový druh automatickej výmeny informácií o predávajúcich využívajúcich platformy. V období rýchlo sa rozvíjajúcej digitalizácie ekonomiky by práve táto automatická výmena informácií mala napomôcť daňovým správam pri správnom vyčíslení zdaniteľných príjmov osôb predávajúcich prostredníctvom digitálnych platforiem bez fyzickej prítomnosti. Zámerom smernice (EÚ) 2021/514 nie je pokryť iba cezhraničné využívanie platforiem, ale získať informácie aj o domácich predávajúcich cez domáce platformy. Na zabezpečenie tejto automatickej výmeny informácií sa zavádza povinnosť pre oznamujúcich prevádzkovateľov platforiem zbierať a poskytovať príslušnému orgánu Slovenskej republiky informácie o predávajúcich podliehajúcich oznamovaniu, ktorí aktívne predávajú tovary a poskytujú služby prostredníctvom platforiem. Ide o platformy

ponúkajúce predaj tovaru, prenájom dopravných prostriedkov a nehnuteľného majetku, ako aj poskytovanie rôznych služieb (napr. ubytovacích, dopravných, stravovacích). Vymedzené pravidlá platia nielen v rámci EÚ, ale obdobné pravidlá boli schválené aj na úrovni Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD). Novela obsahuje aj spresnenia týkajúce sa existujúcich ustanovení smernice 2011/16/EÚ v platnom znení ohľadom výmeny informácií na žiadosť, skupinových žiadostí, ako aj zavedenie inštitútu spoločných kontrol.

Vzhľadom na obsahovú rozsiahlosť novely sa v tomto príspevku venujeme len prehľadu najdôležitejších, novelou zavedených zmien a odkazujeme aj na jej plné znenie.

→ Spoločná kontrola

Prvou výraznejšou zmenou, ktorú novela priniesla, je nové ustanovenie § 12a zákona o medzinárodnej spolupráci, upravujúce spoločnú kontrolu.

„Príslušný orgán Slovenskej republiky môže požiadať príslušný orgán členského štátu o vykonanie spoločnej kontroly. Ak príslušný orgán Slovenskej republiky dostane žiadosť o vykonanie spoločnej kontroly od príslušného orgánu členského štátu, oznámi žiadajúcemu príslušnému orgánu členského štátu súhlas s vykonaním spoločnej kontroly alebo odmietnutie účasti na spoločnej kontrole spolu s dôvodmi odmietnutia do 60 dní odo dňa prijatia žiadosti. Ak príslušný orgán Slovenskej republiky súhlasí s vykonaním spoločnej kontroly, dohodne sa s príslušným orgánom členského štátu, že vykonajú na území Slovenskej republiky alebo na území iného členského štátu spoločnú kontrolu fyzickej osoby alebo subjektu alebo viacerých fyzických osôb alebo subjektov, pri ktorých majú spoločný alebo doplňujúci sa záujem týkajúci sa ich daňových povinností. Súčasťou dohody je aj určenie jazykového režimu počas spoločnej kontroly“ (ustanovenia § 12a ods. 1 až 3 zákona o medzinárodnej spolupráci).

„Príslušný orgán Slovenskej republiky vymenuje zástupcu zodpovedného za dohľad nad spoločnou

kontrolou a jej koordináciu v Slovenskej republike. Zamestnanec príslušného orgánu Slovenskej republiky sa môže v súlade s podmienkami uvedenými v dohode podľa ustanovenia **§ 12a ods. 3** zákona o medzinárodnej spolupráci zúčastniť na spoločnej kontrole; na tento účel príslušný orgán Slovenskej republiky vydá zamestnancovi písomné poverenie, v ktorom uvedie jeho meno, priezvisko, číslo služobného preukazu, funkciu a časový rozsah platnosti poverenia. Ak je poverený zamestnanec prítomný na spoločnej kontrole vykonávanej v inom členskom štáte, je povinný dodržiavať právne predpisy členského štátu, v ktorom sa táto spoločná kontrola vykonáva. Zamestnanec príslušného orgánu členského štátu, ktorý je prítomný na spoločnej kontrole vykonávanej v Slovenskej republike, je povinný počas vykonávania spoločnej kontroly dodržiavať ustanovenia osobitného predpisu, vykonávať spoločnú kontrolu v súlade s ustanovením **§ 11** zákona o medzinárodnej spolupráci a nesmie prekračovať rozsah právomocí podľa právnych predpisov jeho členského štátu“ (ustanovenie **§ 12a ods. 4 až 6** zákona o medzinárodnej spolupráci).

„V spoločnej kontrole na území Slovenskej republiky sa postupuje primerane podľa osobitného predpisu. Na spoločnú kontrolu sa lehota na vykonanie daňovej kontroly podľa osobitného predpisu nevzťahuje. Spoločná kontrola začína dňom určeným v oznámení o začatí spoločnej kontroly. Príslušný orgán Slovenskej republiky a príslušný orgán členského štátu, ktoré vykonávajú spoločnú kontrolu, sa v priebehu spoločnej kontroly usilujú dosiahnuť dohodu v súvislosti s daňovou situáciou fyzickej osoby alebo subjektu na základe výsledkov spoločnej kontroly. Skutočnosť, na ktorých sa dohodnú, a zistenia spoločnej kontroly sú súčasťou záverečnej správy zo spoločnej kontroly, ktorú vypracujú zúčastnené príslušné orgány“ (ustanovenia **§ 12a ods. 7 až 9** zákona o medzinárodnej spolupráci).

„Spoločná kontrola sa končí vypracovaním záverečnej správy. Na základe vzájomnej dohody príslušný orgán Slovenskej republiky alebo príslušný orgán členského štátu informuje kontrolovanú fyzickú osobu alebo subjekt o výsledku spoločnej kontroly a zašle mu kópiu záverečnej správy do 60 dní od jej vypracovania. Ak bola spoločná kontrola vykonávaná na území Slovenskej republiky a záverečná správa je vypracovaná v inom ako v slovenskom jazyku, spolu s kópiou záverečnej správy príslušný orgán Slovenskej republiky zašle kontrolovanú fyzickú

osobe alebo subjektu aj vyhotovenie záverečnej správy v slovenskom jazyku. Správca dane môže použiť zistenia uvedené v záverečnej správe pri správe daní podľa osobitného predpisu alebo v konaní o zamedzení dvojitého zdanenia podľa osobitného predpisu“ (ustanovenia **§ 12a ods. 10 až 12** zákona o medzinárodnej spolupráci).

→ Ochrana osobných údajov

Novinkou je tiež nové ustanovenie **§ 19a** zákona o medzinárodnej spolupráci, upravujúce ochranu osobných údajov a postup pri porušení ochrany osobných údajov.

„Sprostredkovateľ, oznamujúci prevádzkovateľ platformy podľa ustanovenia **§ 22h písm. e)** zákona o medzinárodnej spolupráci a finančné riaditeľstvo sa na účely tohto zákona považujú za prevádzkovateľov, ktorých práva, povinnosti a zodpovednosť pri spracúvaní osobných údajov ustanovuje osobitný predpis. Sprostredkovateľ a oznamujúci prevádzkovateľ platformy sú povinní informovať každú dotknutú fyzickú osobu, že informácie, ktoré sa jej týkajú, sa budú získavať a zasielať v súlade s týmto zákonom a poskytnúť tejto fyzickej osobe všetky informácie, na ktoré má právo od prevádzkovateľa tak, aby mohla uplatniť práva na ochranu svojich osobných údajov podľa osobitného predpisu pred zaslaním týchto informácií. Finančné riaditeľstvo z dôvodu riadneho a správneho zistenia dane, zabezpečenia úhrady dane a vyvodenia zodpovednosti za porušenie daňových povinností odloží alebo obmedzí poskytnutie informácií podľa osobitného predpisu a úplne alebo čiastočne obmedzí právo na prístup podľa osobitného predpisu v rozsahu údajov potrebných na správne zistenie dane, zabezpečenie úhrady dane a vyvodenie zodpovednosti za porušenie daňových povinností“ (ustanovenia **§ 19a ods. 1 až 3** zákona o medzinárodnej spolupráci).

„Obmedzenie práv dotknutej fyzickej osoby podľa ustanovenia **§ 19a ods. 3** zákona o medzinárodnej spolupráci trvá počas doby zisťovania dane, zabezpečovania úhrady dane a vyvodzovania zodpovednosti za porušenie daňových povinností. Finančné riaditeľstvo o obmedzení práv dotknutej fyzickej osoby podľa ustanovenia **§ 19a ods. 3** zákona o medzinárodnej spolupráci, o dôvodoch a trvaní tohto obmedzenia informuje dotknutú fyzickú osobu; to neplatí, ak by sprístupnením

takejto informácie mohlo dôjsť k zmareniu alebo podstatnému sťaženiu správneho zistenia dane, zabezpečenia úhrady dane a vyvedenia zodpovednosti za porušenie daňových povinností. Po skončení obmedzenia podľa prvej vety finančné riaditeľstvo poskytne dotknutej fyzickej osobe všetky potrebné informácie a možnosť uplatniť si právo na prístup v plnom rozsahu. Ak finančné riaditeľstvo obmedzí práva dotknutej fyzickej osoby podľa ustanovenia § 19a ods. 3 zákona o medzinárodnej spolupráci, je povinné dotknutú fyzickú osobu informovať o možnosti podania návrhu na začatie konania podľa osobitného predpisu vrátane možnosti uplatnenia práva na preverenie zákonnosti postupu finančného riaditeľstva podľa ustanovení § 19a ods. 3 a 4 zákona o medzinárodnej spolupráci Úradom na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky. Pri uplatnení obmedzenia práv dotknutej fyzickej osoby podľa ustanovenia § 19a ods. 3 zákona o medzinárodnej spolupráci je finančné riaditeľstvo povinné osobné údaje dotknutej fyzickej osoby bezpečne uchovávať v súlade s osobitným predpisom a vnútornými predpismi finančného riaditeľstva v záujme zabránenia zneužitia osobných údajov alebo nezákonného prístupu k osobným údajom alebo presunu osobných údajov. Finančné riaditeľstvo zdokumentuje skutkové dôvody alebo právne dôvody, na základe ktorých sa obmedzili práva podľa ustanovenia § 19a ods. 3 zákona o medzinárodnej spolupráci, a pravidelne počas doby tohto obmedzenia preskúmava oprávnenosť dôvodov trvania obmedzenia práv dotknutej fyzickej osoby“ (ustanovenia § 19a ods. 4 až 6 zákona o medzinárodnej spolupráci).

„Prevádzkovateľ podľa ustanovenia § 19a ods. 1 zákona o medzinárodnej spolupráci spracováva údaje uvedené v ustanoveniach § 2 písm. i), § 7 ods. 1, § 8f a § 22i ods. 1 zákona o medzinárodnej spolupráci na účely tohto zákona o medzinárodnej spolupráci podľa ustanovenia § 1 písm. a) zákona o medzinárodnej spolupráci desať rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa údaje oznámili. Po zistení porušenia ochrany osobných údajov finančné riaditeľstvo bezodkladne oznámi túto skutočnosť spolu s prijatými opatreniami na odstránenie nedostatkov Európskej komisii a koordinačnému orgánu na účely medzinárodného dohovoru. Týmto nie sú dotknuté oznamovacie povinnosti podľa osobitného predpisu. Ak finančné riaditeľstvo nemôže okamžite a riadne zabrániť pokračovaniu porušovania ochrany osobných údajov, bezodkladne požiada Európsku komisiu písomným oznámením o pozastavenie prístupu ku

komunikačnej sieti Európskej únie CCN“ (ustanovenia § 19a ods. 7 až 9 zákona o medzinárodnej spolupráci).

„Po zabezpečení ochrany osobných údajov finančné riaditeľstvo bezodkladne oznámi túto skutočnosť Európskej komisii a koordinačnému orgánu na účely medzinárodného dohovoru. Ak k porušeniu ochrany osobných údajov došlo u príslušného orgánu členského štátu, finančné riaditeľstvo môže pozastaviť výmenu informácií vo vzťahu k dotknutému členskému štátu na základe písomného oznámenia doručeného Európskej komisii a dotknutému členskému štátu. Pri porušení ochrany osobných údajov podľa ustanovenia § 19a ods. 11 zákona o medzinárodnej spolupráci finančné riaditeľstvo môže požiadať Európsku komisiu o overenie, či dotknutý členský štát úspešne vykonal potrebné opatrenia na zabezpečenie ochrany osobných údajov“ (ustanovenia § 19a ods. 10 až 12 zákona o medzinárodnej spolupráci).

Výrazným doplnením si prešla aj oblasť medzinárodnej pomoci a spolupráce pri správe daní v oblasti automatickej výmeny informácií oznamovaných prevádzkovateľmi platforiem. Novela v uvedenej oblasti upravuje napríklad (1) vymedzenie pojmov (ustanovenie § 22h zákona o medzinárodnej spolupráci), (2) požiadavky na oznamovanie informácií oznamovaných prevádzkovateľmi platforiem (ustanovenie § 22i zákona o medzinárodnej spolupráci), (3) oznámenie a registráciu oznamujúceho prevádzkovateľa platformy (ustanovenie § 22j zákona o medzinárodnej spolupráci), (4) postupy preverovania na účely automatickej výmeny informácií oznamovaných prevádzkovateľmi platforiem (ustanovenie § 22k zákona o medzinárodnej spolupráci), (5) Rozsah a podmienky automatickej výmeny informácií oznamovaných prevádzkovateľmi platforiem (ustanovenie § 22l zákona o medzinárodnej spolupráci), (6) u stanovenia na účinné uplatňovanie automatickej výmeny informácií oznamovaných prevádzkovateľmi platforiem (ustanovenie § 22m zákona o medzinárodnej spolupráci), (7) sankcie (ustanovenie § 22n zákona o medzinárodnej spolupráci) a podobne.

Na záver prináša novela aj prechodné ustanovenie § 24d zákona o medzinárodnej spolupráci.

„Príslušný orgán Slovenskej republiky informuje Európsku komisiu o minimálne dvoch druhoch informácií podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o medzinárodnej spolupráci v znení účinnom od 1. januára 2023, ktoré bude poskytovať príslušným orgánom členských štátov za zdaňovacie obdobia 2023 a 2024. Príslušný orgán Slovenskej republiky oznámi Európskej komisii do konca roka 2023 minimálne štyri druhy informácií podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o medzinárodnej spolupráci v znení účinnom od 1. januára 2023, ktoré bude poskytovať príslušným orgánom členských štátov za zdaňovacie obdobia po 31. decembri 2024“ (ustanovenia § 24d ods. 1 a 2 zákona o medzinárodnej spolupráci).

„Ustanovenie § 7 ods. 4 zákona o medzinárodnej spolupráci v znení účinnom od 1. januára 2023 sa

prvýkrát použije za zdaňovacie obdobie začínajúce najskôr 1. januára 2024. „Ustanovenie § 22l ods. 5 zákona o medzinárodnej spolupráci sa prvýkrát použije za oznamovacie obdobie začínajúce od 1. januára 2023“ (ustanovenia § 24d ods. 3 a 4 zákona o medzinárodnej spolupráci).

Novela sa drobnými zmenami a doplneniami dotkla aj daňového poriadku a zákona o automatickej výmene.

→ Účinnosť novely

Novela nadobudne účinnosť čiastočne (A) dňa 01. januára 2023 a čiastočne (B) dňa 01. januára 2024.

NOVELA ZÁKONA O HNOJIVÁCH

Záujem legislatívcov si v poslednej dobe získala aj oblasť monitoringu pohybu čistiarenských kalov, a to za účelom lepšej dosledovateľnosti zdroja znečistenia poľnohospodárskej pôdy alebo vody alebo prípadnej nelegálnej likvidácie čistiarenských kalov.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa 15. júna 2022 zákon č. 242/2022 Z. z. (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hnojivách“).

→ Cieľ novely

Cieľom novely je implementácia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009 z 5. júna 2019, ktorým sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu, menia nariadenia (ES) 1069/2009 a (ES) č. 1107/2009 a ruší nariadenie (ES) č. 2003/2003 v platnom znení (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2019/1009“). Od 16. júla 2022 sa bude môcť pri splnení podmienok a požiadaviek ustanovených nariadením (EÚ) 2019/1009 sprístupňovať na európskom trhu EÚ produkt na hnojenie s označením CE. Implementácia sa vykonáva po formálnej stránke nahradením pojmu „hnojivo ES“ pojmom EÚ produkt na hnojenie a po vecnej stránke úpravou ukladania sankcií za porušenie nariadenia (EÚ) 2019/1009 a úpravou prechodného ustanovenia o podmienkach uvádzania produktu na hnojenie s označením „hnojivo ES“ do obehu na európskom trhu. S cieľom, aby sa cez monitoring pohybu čistiarenských kalov vyprodukovaných v Slovenskej republike alebo dovezených zo zahraničia umožnila lepšia dosledovateľnosť zdroja znečistenia poľnohospodárskej pôdy alebo vody alebo prípadnej nelegálnej likvidácie čistiarenských kalov, sa v ustanovení § 3a ods. 6 zákona o hnojivách zavádza každoročného hlásenia ustanovených údajov pre producentov sekundárnych zdrojov živín alebo kompostu obsahujúcich čistiarenský kal Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu poľnohospodárskemu v Bratislave (ďalej len „kontrolný ústav“). V tejto súvislosti sa upravuje aj definícia producenta. Hlásenie sa má podávať v rozsahu o celkovom vyprodukovanom

množstve a zložení sekundárnych zdrojov živín a kompostov podľa druhu a odberateľov a o množstve spracovaného čistiarenského kalu za predchádzajúci kalendárny rok. Úpravou v ustanovení § 3a ods. 6 zákona o hnojivách a súvisiacou úpravou definície producenta v ustanovení § 2 písm. s) zákona o hnojivách sa sleduje zabezpečenie záujmu na ochrane zdravia ľudí, zvierat a životného prostredia pri využívaní tohto alternatívneho zdroja živín.

V nasledujúcom texte prinášame prehľad najdôležitejších zmien, ktoré novela do zákona o hnojivách priniesla.

(1) Rozširuje sa možnosť používania rastlinných pomocných látok, ktoré sú vyrobené aj z iných látok ako sú humáty, a ktoré v plnej miere svojimi účinkami zodpovedajú rastlinným pomocným látkam, ktoré zvyšujú účinnosť a využitie živín z hnojív a pôdy (ustanovenie § 2 písm. a) bod 4 zákona o hnojivách).

(2) Spresňuje sa pojem producent.

Za producenta sa nebude považovať fyzická osoba - nepodnikateľ, ktorý produkuje sekundárny zdroj živín alebo kompost pre vlastnú spotrebu a neuvádza ju na trh. Producentom sa rozumie fyzická osoba - podnikateľ, ktorý produkuje sekundárny zdroj živín alebo kompost a uvádza ich do obehu. Z dôvodu nutnosti evidencie, a tým monitorovania čistiarenských kalov aplikovaných do pôdy nie len priamou aplikáciou ale aj vo forme produktov, sa dopĺňa, že producentom je aj producent sekundárneho zdroja živín a kompostu, ktorý zapracoval čistiarenský kal a neuvádza ho do obehu (ustanovenie § 2 písm. s) zákona o hnojivách).

(3) Ustanovuje sa povinnosť pre producenta sekundárneho zdroja živín a producenta kompostu, ktorý spracoval do vyprodukovaného sekundárneho zdroja živín alebo kompostu aj čistiarenský kal, bez ohľadu na vyrobené množstvo sekundárneho zdroja živín alebo kompostu, zaslať kontrolnému ústavu každoročne do 15. februára hlásenie v rozsahu ustanovených údajov.

Hlásenie sa má vzťahovať k údajom o celkovom vyprodukovanom množstve a zložení sekundárnych zdrojov živín a kompostov podľa druhu a odberateľov a o množstve spracovaného čistiarenskeho kalu za predchádzajúci kalendárny rok. S úpravou v ustanovení **§ 3a ods. 6** zákona o hnojivách súvisí aj spresnenie definície producenta v ustanovení **§ 2 písm. s)** zákona o hnojivách a jej cieľom je, aby sa cez monitoring pohybu čistiarenských kalov vyprodukovaných na území Slovenskej republiky alebo z dovozu zo zahraničia umožnila lepšia dosledovateľnosť zdroja znečistenia poľnohospodárskej pôdy alebo vody alebo prípadnej nelegálnej likvidácie čistiarenských kalov (ustanovenie **§ 3 ods. 6** zákona o hnojivách). V ustanovení **§ 3a ods. 7** zákona o hnojivách sa ustanovuje rovnaký spôsob a forma hlásení podľa ustanovenia **§ 3a ods. 5 a 6** zákona o hnojivách. Po vecnej stránke sa vychádza z doterajšej úpravy spôsobu a formy hlásenia podľa ustanovenia **§ 3a ods. 5** zákona o hnojivách (ustanovenie **§ 3a ods. 7** zákona o hnojivách).

(4) Na základe poznatkov z aplikačnej praxe a na zabezpečenie účinného výkonu kontroly obmedzení a podmienok skladovania a používania hnojív, sekundárnych zdrojov živín a kompostov v zraniteľných oblastiach sa upravuje definícia v ustanovení § 2 písm. u) zákona o hnojivách.

Dochádza k jednoznačnému prepojeniu na určenie zraniteľných oblastí v zákone č. **364/2004 Z. z.** o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. **372/1990 Zb.** o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, a to z dôvodu, že výmera dielov pôdnych v registri produkčných blokov Identifikačného systému poľnohospodárskych parciel (LPIS) podlieha kontinuálne zmenám. K prepojeniu dochádza odkazom na splnomocňovacie ustanovenie vodného zákona a príslušný vykonávací predpis, keďže zoznam zraniteľných oblastí má byť pravidelne prehodnocovaný v časových úsekoch nie dlhších ako štyri roky. Najnovšia aktualizácia zoznamu zraniteľných oblastí bola vykonaná nariadením vlády č. **62/2022 Z. z.**, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. **174/2017 Z. z.**, ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti (ustanovenie **§ 2 písmeno u)** zákona o hnojivách).

(5) Upravuje sa ustanovenie § 3 ods. 2 zákona o hnojivách, pričom predmetná úprava vyplýva z prijatia a dátumu uplatniteľnosti nariadenia (EÚ) 2019/1009.

Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady **(ES) č. 2003/2003 z 13. októbra 2003** o hnojivách v platnom znení (ďalej len „nariadenie (ES) 2003/2003“) sa na európsky trh uvádzali hnojivá s označením „Hnojivo ES“, podľa nového nariadenia **(EÚ) 2019/1009** sa budú od 16. júla 2022 uvádzať na európsky trh EÚ produkty na hnojenie. Pojem EÚ produkt na hnojenie je vymedzený v **čl. 2 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2019/1009** a ide o produkt na hnojenie, ktorý je sprístupňovaný na trhu s označením CE. Skutočnosti, ktoré sa považujú za uvedenie do obehu pri certifikovanom hnojive pri sekundárnom zdroji živín a komposte boli v platnom predpise definované odkazom na **čl. 2 písm. w) nariadenia (ES) 2003/2003**, ktoré sa zrušuje nariadením **(EÚ) 2019/1009**, a preto je ich potrebné upraviť priamo v ustanovení **§ 3 ods. 3** zákona o hnojivách. Pre pojmovú jednoznačnosť sa dopĺňa, že uvedením do obehu pri hnojive, ktorým je EÚ produkt na hnojenie, a vzájomne uznané hnojivo sa rozumie sprístupnenie na trhu s odkazom na pojmové vymedzenie v nariadení **(EÚ) 2019/1009** (ustanovenia **§ 3 ods. 2 a 3** zákona o hnojivách).

(6) Na základe poznatkov z aplikačnej praxe sa pre jednoznačnosť a lepšiu zrozumiteľnosť pre adresáta - podnikateľa spresňuje text ustanovenia § 3a ods. 1 zákona o hnojivách, ktorým sa ustanovujú podmienky, za ktorých producent sekundárneho zdroja živín alebo kompostu je povinný opätovne požiadať o vydanie povolenia na používanie sekundárneho zdroja živín alebo kompostu.

Predmetnou úpravou sa jednoznačne vymedzuje, že zmenou výrobných podmienok je aj zmena vstupných surovín vrátane zmeny dodávateľa vstupných surovín (ustanovenie **§ 3a ods. 1** zákona o hnojivách).

(7) Vymedzenie žiadateľa na účely certifikačného konania v ustanovení § 5 ods. 1 zákona o hnojivách sa spresňuje vypustením splnomocneného zástupcu. Možnosť dať sa zastúpiť vyplýva z iných predpisov, pričom spravidla ide o zastúpenie na základe

plnomocenstva podľa Občianskeho zákonníka (ustanovenie § 5 ods. 1 zákona o hnojivách).

(8) Dochádza k zmene v podmienkach možnosti udelenia výnimky v ustanovení § 10c ods. 2 druhej vete zákona o hnojivách, a to vzhľadom na klimatickú zmenu, ktorá ovplyvňuje počasie v našom zemepisnom pásme, hlavne v jesennom období, kedy sa ešte bezpečne môžu aplikovať kvapalné hospodárske hnojivá v zraniteľných oblastiach v zmysle smernice Rady z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov v platnom znení z pohľadu možného znečistenia povrchových a podzemných vôd.

Aby sa vyšlo v ústrety potrebám poľnohospodárov, predlžuje sa možnosť požiadať o udelenie výnimky pre začiatok zakázaného obdobia zo 14 dní na 28 dní na poľnohospodárskej pôde v zraniteľnej oblasti so svahovitou do 5°, ktorou je orná pôda zaradená do nízkeho a stredného stupňa obmedzenia (A a B) pre aplikáciu kvapalných hospodárskych hnojív, akýchkoľvek hnojív z chovu hydiny a drobných hospodárskych zvierat, kvapalných hnojívých látok s organicky viazaným dusíkom a priemyselných hnojív s obsahom dusíka. Tým sa zabezpečí, aby obhospodarovatelia hospodáriaci v zraniteľných oblastiach mohli v dostatočnej miere aplikovať potrebné množstvo dusíkatých hnojívých látok pre budúcu úrodu. Na základe uvedenej úpravy sa v prípade vhodných poveternostných podmienok predlži doba pre jesenné poľnohospodárske práce a zároveň nehrozí znečistenie podzemných vôd dusičnanmi, keďže aplikácia hnojív s obsahom dusíka bude pod kontrolou kontrolného ústavu. Aplikácia musí byť realizovaná v súlade s ostatnými relevantnými ustanoveniami zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 215/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach (ustanovenie § 10c ods. 2 druhá veta zákona o hnojivách).

(9) Upravuje sa ustanovenie § 11 ods. 1 zákona o hnojivách.

Na základe poznatkov z aplikačnej praxe sa spresňuje text odkazom na príslušné splnomocňovacie ustanovenie zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na príslušnú prílohu platného vykonávacieho predpisu, pokiaľ ide o limitné hodnoty poškodenia vlastností poľnohospodárskej pôdy pre eróziu, zhutnenie a úbytok pôdnej organickej hmoty a metódy ich určenia podľa vybraných ukazovateľov (ustanovenie § 11 ods. 1 zákona o hnojivách).

(10) Upravuje sa ustanovenie § 15 ods. 4 zákona o hnojivách.

Novým znením ustanovenia § 15 ods. 4 zákona o hnojivách sa upravuje uplatniteľnosť zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 259/2021 Z. z. (ďalej len „zákon č. 56/2018 Z. z.“) pre ukládanie sankcií za porušenie nariadenia (EÚ) 2019/1009. Predmetná úprava nadväzuje na právnu úpravu v ustanovení § 26 zákona č. 56/2018 Z. z., ktorou sa za orgán dohľadu nad trhom pre nariadenie (EÚ) 2019/1009 ustanovuje kontrolný ústav a vzhľadom na skutočnosť, že vymedzenie skutkových podstát podľa ustanovenia § 28 zákona č. 56/2018 Z. z. zohľadňuje aj možnosť sankcionovania porušenia osobitných podmienok, požiadaviek a povinností uvádzania EÚ produktu na hnojenie do obehu na európskom trhu podľa nariadenia (EÚ) 2019/1009 (ustanovenie § 15 ods. 4 zákona o hnojivách).

→ **Účinnosť novely**

Novela nadobudla účinnosť dňa **16. júla 2022.**

NOVELA ZÁKONA O SLOBODNOM PRÍSTUPE K INFORMÁCIÁM

Zmenou si po novom prešla aj oblasť slobodného prístupu k informáciám, a to novelou zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa 21. júna 2022 zákon č. 251/2022 Z. z. (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“).

Novelou sa do právneho poriadku preberá smernica 2019/1024, ktorá s účinnosťou od 17. júla 2021 nahradila pôvodnú smernicu 2003/98/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora (transpozícia vykonaná zákonom č. 341/2012 Z. z.) a jej upravené znenie novelizované smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/37/EÚ z 26. júna 2013, ktorou sa mení smernica 2003/98/ES o opakovanom použití informácií verejného sektora (transpozícia vykonaná zákonom č. 340/2015 Z. z.); obe transpozície boli historicky vykonané do zákona o slobode informácií (ustanovenia § 21b až § 21l zákona o slobode informácií). K najzásadnejším zmenám, ktoré smernica (EÚ) 2019/1024 prináša, patria: (1) rozšírenie personálnej pôsobnosti na tzv. verejné podniky, (2) rozšírenie vecnej pôsobnosti na „osobitné“ kategórie informácií napríklad na informácie s vysokou hodnotou (tzv. high-value datasets alebo datasey s vysokým potenciálom na opakované použitie), ktorých zoznam zadefinuje Európska komisia vykonávacím aktom, ďalej výskumné údaje ako špecifickú kategóriu informácií vznikajúcich v rámci vedeckého výskumu financovaného z verejných zdrojov (napr. štatistiky, výsledky meraní; nie však vedecké články/publikácie, ktoré naďalej zostávajú vylúčené z pôsobnosti smernice), dynamické údaje (napr. satelitné, meteorologické, dopravné a i.), ktoré majú byť sprístupňované prostredníctvom aplikačného programovacieho rozhrania (API), (3) bezplatné sprístupňovanie informácií na účely

opakovaného použitia (s výnimkou tzv. hraničných nákladov spojených napr. s anonymizáciou osobných údajov alebo ochranou dôverných obchodných informácií), (4) rozšírenie zákazu tzv. výhradných dohôd.

→ Opakované použitie informácií

Prvou zmenou, ktorú novela do zákona o slobode informácií prináša, je nové ustanovenie **§ 21b ods. 1** zákona o slobode informácií.

„Opakovaným použitím informácií je použitie informácie, ktorú má k dispozícii **(A)** povinná osoba podľa ustanovenie **§ 21b ods. 3** zákona o slobode informácií, na podnikateľský účel alebo na nepodnikateľský účel odlišný od pôvodného účelu, na ktorý bola informácia vytvorená v rámci plnenia úloh tejto povinnej osoby, **(B)** povinná osoba podľa ustanovenia **§ 21b ods. 5** zákona o slobode informácií, na podnikateľský účel alebo na nepodnikateľský účel odlišný od pôvodného účelu, na ktorý bola informácia vytvorená v rámci poskytovania služieb vo verejnom záujme“ (ustanovenie **§ 21b ods. 1** zákona o slobode informácií).

Do zákona o slobode informácií boli doplnené aj nové ustanovenia **§ 21b ods. 5 až 7** zákona o slobode informácií.

„Povinnou osobou podľa ustanovenia **§ 21b ods. 5 písm. b)** zákona o slobode informácií je právnická osoba, na ktorú má povinná osoba podľa ustanovenia **§ 21b ods. 3** zákona o slobode informácií priamy alebo nepriamy rozhodujúci vplyv, a ktorá vykonáva činnosti podľa osobitného predpisu v odvetviach vôd, energetiky a tepelnej energetiky, dopravy a poštových služieb, alebo ako poskytovateľ služieb v železničnej a cestnej osobnej doprave podľa osobitného predpisu, alebo ako letecký dopravca pri plnení záväzkov v rámci služby podľa osobitného predpisu, alebo ako vlastník lodí pri plnení záväzkov v rámci služby podľa osobitného predpisu. Rozhodujúcim vplyvom podľa predchádzajúcej vety sa rozumie, že povinná

osoba podľa ustanovenia **§ 21b ods. 5 ods. 3** zákona o slobode informácií priamo alebo nepriamo **(A)** vlastní väčšinu akcií alebo väčšinový obchodný podiel, **(B)** ovláda väčšinový podiel na hlasovacích právach alebo **(C)** vymenúva alebo volí viac ako polovicu členov jej štatutárneho orgánu, riadiaceho orgánu alebo kontrolného orgánu“ (ustanovenie **§ 21b ods. 5** zákona o slobode informácií).

„Na účely opakovaného použitia informácií sa rozumie **(A)** anonymizáciou proces zmeny informácií na anonymné informácie, ktoré sa netýkajú identifikovanej alebo identifikovateľnej fyzickej osoby, alebo proces zmeny osobných údajov na anonymné takým spôsobom, aby nebolo možné identifikovať dotknutú osobu, **(B)** dynamickým údajom informácia v elektronickej podobe, ktorá podlieha častej aktualizácii alebo aktualizácii v reálnom čase, najmä z dôvodu jej premenlivosti alebo rýchleho zastarávania; dynamickým údajom je spravidla informácia generovaná senzormi, **(C)** výskumným údajom informácia v elektronickej podobe pochádzajúca z vedecko- výskumnej činnosti, okrem vedeckých publikácií, ktorá sa zbiera alebo tvorí v priebehu vedecko-výskumných činností a ktorá sa používa ako dôkaz v rámci výskumného procesu alebo sa vo výskumnej obci všeobecne akceptuje za potrebnú na potvrdenie zistení a výsledkov výskumu, **(D)** súborom informácií s vysokou hodnotou informácie, ktorých opakované použitie sa spája s významnými prínosmi pre spoločnosť, životné prostredie a hospodárstvo, najmä preto, že sú vhodné na tvorbu služieb s pridanou hodnotou, aplikácií a nových, vysoko kvalitných pracovných miest, ako aj vzhľadom na počet osôb, ktoré môžu využívať prínosy týchto služieb a aplikácií s pridanou hodnotou založených na týchto súboroch informácií, **(E)** strojovo spracovateľným formátom formát elektronickeho dokumentu v dátovej štruktúre, ktorá umožňuje technickému prostriedku alebo programovému prostriedku, ktoré ich spracúvajú, porozumieť ich dátovej štruktúre, identifikovať a extrahovať konkrétny údaj a porozumieť jeho významu, **(F)** formálne otvoreným štandardom štandard použitia súborov v informačných technológiách verejnej správy, ktorého popis je zverejnený prostredníctvom centrálného metainformačného systému verejnej správy, **(G)** primeranou návratnosťou investícií percentuálny podiel celkového poplatku nad rámec toho, čo je potrebné na nahradenie oprávnených nákladov, vo výške, ktorá neprekračuje základnú úrokovú sadzbu Európskej centrálnej banky o viac

ako päť percentuálnych bodov, **(H)** tretou stranou fyzická osoba alebo právnická osoba odlišná od povinnej osoby podľa ustanovení **§ 21b ods. 3 alebo ods. 5** zákona o slobode informácií, ktorá disponuje informáciami“ (ustanovenie **§ 21b ods. 6** zákona o slobode informácií).

„Opakovaným použitím informácií nie je výmena informácií medzi povinnými osobami podľa ustanovenia **§ 21b ods. 3** zákona o slobode informácií pri plnení ich úloh a medzi povinnými osobami podľa ustanovenia **§ 21b ods. 3** zákona o slobode informácií a povinnými osobami podľa ustanovenia **§ 21b ods. 5** zákona o slobode informácií pri plnení úloh povinných osôb podľa ustanovenia **§ 21b ods. 3** zákona o slobode informácií. Predchádzajúcou vetou nie je dotknuté ustanovenie **§ 21f ods. 6** zákona o slobode informácií“ (ustanovenie **§ 21b ods. 7** zákona o slobode informácií).

Novela doplnila do zákona o slobode informácií aj nové ustanovenia **§ 21c ods. 3 a 4** zákona o slobode informácií.

„Osobitné ustanovenia o opakovanom použití informácií sa nevzťahujú na informáciu, ktorú má k dispozícii povinná osoba podľa ustanovenia **§ 21b ods. 5** zákona o slobode informácií a ktorá **(A)** je vytvorená mimo rozsahu poskytovania služieb vo verejnom záujme alebo **(B)** sa týka činnosti priamo vystavenej hospodárskej súťaži na trhu podľa osobitného predpisu“ (ustanovenie **§ 21c ods. 3** zákona o slobode informácií).

„Ak ide o informáciu, ktorá je predmetom osobitného práva zhotoviteľa databázy, povinná osoba podľa ustanovenia **§ 21b ods. 3** zákona o slobode informácií si pri sprístupňovaní informácie na účel opakovaného použitia toto právo neuplatňuje“ (ustanovenie **§ 21c ods. 3** zákona o slobode informácií).

Zmenou si prešlo aj ustanovenie **§ 21d ods. 3** zákona o slobode informácií.

„Ak povinná osoba sprístupní informácie na účel ich opakovaného použitia, bezodkladne zverejní v štruktúrovanej podobe údaje o webových sídlach a iných miestach, kde sa zverejňujú skutočnosti týkajúce sa opakovaného použitia informácií najmä podľa ustanovenia **§ 21e ods. 6, § 21f ods. 7 a 8 a § 21k ods. 6** zákona o slobode informácií, na portáli určenom Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo investícií“) pre

sprístupňovanie otvorených údajov“ (ustanovenie **§ 21d ods. 3** zákona o slobode informácií).

Do zákona o slobode informácií sa novelou dopĺňajú aj nové ustanovenia **§ 21e ods. 5** a **§ 21f ods. 9** zákona o slobode informácií.

„Dohody, ktoré bez toho, aby výslovne udeľovali výhradný prístup, vedú alebo by podľa oprávnených očakávaní mohli viesť k obmedzeniu opakovaného použitia informácií pre iné osoby, ako účastníkov týchto dohôd, sa zverejňujú v elektronickej podobe aspoň dva mesiace pred nadobudnutím ich účinnosti a nepretržite počas existencie záväzkov z nich vyplývajúcich. Povinná osoba aspoň raz za tri roky overuje účinok dohôd podľa predchádzajúcej vety, pričom z overenia vypracuje odôvodnený písomný záznam“ (ustanovenie **§ 21e ods. 5** zákona o slobode informácií).

„Bez toho, aby bolo dotknuté ustanovenie **§ 21c ods. 1 písm. c)** zákona o slobode informácií, výskumné údaje sa sprístupňujú na účel opakovaného použitia, na podnikateľský účel alebo nepodnikateľský účel, ak sú financované z finančných prostriedkov, s ktorými hospodária právnické osoby verejnej správy vrátane neštátnych účelových fondov a zároveň osoby vykonávajúce výskum a vývoj alebo osoby financujúce výskum a vývoj ich už sprístupnili prostredníctvom inštitucionálnej databázy alebo tematickej databázy“ (ustanovenie **§ 21f ods. 9** zákona o slobode informácií).

Novinkou sú tiež ustanovenia **§ 21g ods. 3 až 5** zákona o slobode informácií.

→ Povinná osoba

„Povinná osoba je povinná sprístupňovať dynamické údaje na účel ich opakovaného použitia bezodkladne po ich vzniku prostredníctvom aplikačného programovacieho rozhrania a ak je to vhodné, prostredníctvom ich hromadného stiahnutia“ (ustanovenie **§ 21g ods. 3** zákona o slobode informácií).

„Ak by sprístupnenie dynamických údajov podľa ustanovenia **§ 21g ods. 3** zákona o slobode informácií presahovalo rámec jednoduchej operácie s ohľadom na finančné a technické možnosti povinnej osoby, povinná osoba sprístupní údaje na účel ich opakovaného použitia v časovom

rámci alebo s dočasnými technickými obmedzeniami, ktoré neprímerane neznižujú využitie ich hospodárskeho a spoločenského potenciálu“ (ustanovenie **§ 21g ods. 4** zákona o slobode informácií).

„Povinná osoba sprístupňuje súbor informácií s vysokou hodnotou v zmysle vykonávacieho právne záväzného aktu Európskej komisie ustanovujúceho zoznam konkrétnych súborov údajov s vysokou hodnotou na účel opakovaného použitia v strojovo spracovateľnom formáte prostredníctvom aplikačného programovacieho rozhrania a ak je to vhodné, prostredníctvom hromadného stiahnutia“ (ustanovenie **§ 21g ods. 5** zákona o slobode informácií).

Novela priniesla aj nové znenie ustanovenia **§ 21k** zákona o slobode informácií.

„Informácie na účely opakovaného použitia sa sprístupňujú bezplatne. Povinná osoba môže požadovať iba úhradu zahrňujúcu materiálne náklady spojené s vyhotovením rozmnoženiny informácie, s poskytovaním a šírením informácie ako aj s anonymizáciou osobných údajov a opatreniami na ochranu dôverných obchodných informácií. Ustanovenie **§ 21k ods. 1 druhej vety** zákona o slobode informácií sa nepoužije na (A) súbor informácií s vysokou hodnotou, okrem informácie, ktorú má k dispozícii (1) povinná osoba podľa ustanovenia **§ 21b ods. 5** zákona o slobode informácií, ak v zmysle vykonávacieho právne záväzného aktu Európskej komisie ustanovujúceho zoznam konkrétnych súborov údajov s vysokou hodnotou predstavuje informáciu, ktorej bezplatné sprístupnenie môže viesť k narušeniu hospodárskej súťaže na trhu, (2) múzeum, galéria, knižnica, akademická knižnica a archív, (B) výskumné údaje. Ustanovenie **§ 21k ods. 1** zákona o slobode informácií sa nepoužije, ak ustanovenie **§ 21k ods. 2** zákona o slobode informácií neustanovuje inak a ak informáciu sprístupňuje (A) povinná osoba podľa ustanovenia **§ 21b ods. 3** zákona o slobode informácií, ktorá vytvára príjmy, ktorými pokrýva podstatnú časť nákladov súvisiacich s výkonom svojich verejných úloh, (B) múzeum, galéria, knižnica, akademická knižnica a archív, (C) povinná osoba podľa ustanovenia **§ 21b ods. 5** zákona o slobode informácií“ (ustanovenia **§ 21k ods. 1 až 3** zákona o slobode informácií).

„Povinné osoby podľa ustanovenia **§ 21k ods. 3 písm. a) a c)** zákona o slobode informácií

vypočítavajú celkovú sumu úhrady v súlade s objektívnymi, transparentnými a overiteľnými kritériami, pričom celková úhrada za sprístupnenie informácií za príslušné účtovné obdobie nesmie presiahnuť náklady spojené so zberom informácie, s uchovávaním informácie, s vyhotovením rozmnoženiny informácie, s poskytovaním a šírením informácie, s anonymizáciou osobných údajov a s opatreniami na ochranu dôverných obchodných informácií; v nákladoch možno zohľadniť aj primeranú návratnosť investícií. Povinné osoby podľa ustanovenia **§ 21k ods. 3 písm. b)** zákona o slobode informácií môžu okrem nákladov uvedených v prvej vete zohľadniť tiež náklady spojené s vysporiadaním práv duševného vlastníctva. Kritériá podľa prvej vety zverejňuje ministerstvo investícií na svojom webovom sídle. Ministerstvo investícií zverejňuje na portáli podľa ustanovenia **§ 21d ods. 3** zákona o slobode informácií zoznam povinných osôb podľa ustanovenia **§ 21k ods. 3 písm. a)** zákona o slobode

informácií. Na účely vytvorenia zoznamu podľa prvej vety poskytnú tieto povinné osoby ministerstvu investícií potrebnú súčinnosť. „Povinné osoby zverejňujú výšku úhrady a skutočnosti, ktoré boli podkladom na výpočet úhrady, podľa ustanovenia **§ 21k ods. 1 druhej vety** zákona o slobode informácií na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené, inak podľa ustanovenia **§ 6 ods. 2** zákona o slobode informácií. Ak o to žiadateľ požiadava, povinná osoba mu písomne oznámi skutočnosti, ktoré boli podkladom na výpočet výšky úhrady“ (ustanovenia **§ 21k ods. 4 až 7** zákona o slobode informácií).

→ Účinnosť novely

Novela nadobúda účinnosť dňa **01. augusta 2022.**

NOVELA ZÁKONA O SÚKROMNEJ BEZPEČNOSTI

Zmenami si po novom prechádza aj skúška odbornej spôsobilosti na účely zákona o súkromnej bezpečnosti. Novelou zákona o súkromnej bezpečnosti sa skúška pozostávajúca z písomného testu a ústnej skúšky nahradí len skúšobným testom, ktorý bude vykonávaný elektronickou formou.

Dňa 16. júna 2022 bol prijatý zákon č. 247/2022 Z. z. (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 473/2005 Z. z. o poskytovaní služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súkromnej bezpečnosti“).

→ Ciel' novely

Primárnym cieľom novely je zavedenie novej formy skúšky odbornej spôsobilosti, pri ktorej sa nahradí skúška pozostávajúca z písomného testu a ústnej skúšky, len skúšobným testom, ktorý bude vykonávaný elektronickou formou. Z dôvodu, že skúšobný test sa bude vykonávať v priestoroch Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), odpadá povinnosť akreditovanej osoby zabezpečiť miesto, kde by sa skúšobný test mal vykonať. Zároveň odpadá povinnosť akreditovanej osoby poskytnúť pomôcky a prostriedky na vykonanie skúšky. Zavedením elektronického skúšobného testu už nebude takáto skúška naďalej vykonávaná pred trojčlennou komisiou, ale len za účasti jednej osoby a to zástupcu ministerstva, ktorý bude zároveň úspešným uchádzačom vydávať preukazy odbornej spôsobilosti. V súvislosti s akreditovanou osobou, okrem iných legislatívnych úprav, dochádza k zjednoteniu evidencie osôb prihlásených na odbornú prípravu, záznamníkov vydávaných osobám prihláseným na odbornú prípravu a evidencie záznamníkov do novo vytvorenej evidencie osôb a priebehu odbornej prípravy.

V nasledujúcom texte priblížime len najdôležitejšie zmeny, ktoré novela do zákona o súkromnej bezpečnosti priniesla, odkazujeme preto aj na jej plné znenie.

Modifikáciou si po novom prešlo napríklad ustanovenie § 19 ods. 2 zákona o súkromnej bezpečnosti.

→ Skúška odbornej spôsobilosti

„Skúška sa vykonáva skúšobným testom. Pred začatím skúšky osoba, ktorá absolvovala odbornú prípravu alebo osoba uvedená v ustanovení § 19 ods. 5 zákona o súkromnej bezpečnosti (ďalej len „uchádzač“), preukáže svoju totožnosť a predloží osvedčenie o absolvovaní odbornej prípravy, ak ju absolvoval. Zápisnicu o vykonaní skúšky je ministerstvo povinné uschovávať 15 rokov od uskutočnenia skúšky. Uchádzač, ktorý nevykoná úspešne skúšku, má nárok na dve opravné skúšky. Na opravnú skúšku musí byť uchádzač prihlásený do troch mesiacov od vykonania predchádzajúcej skúšky. Uchádzača, ktorý nebol prihlásený na skúšku do troch mesiacov od ukončenia odbornej prípravy, nebol prihlásený na opravnú skúšku do troch mesiacov od predchádzajúcej skúšky alebo nevyhovie pri skúške ani pri opravných skúškach, možno prihlásiť na skúšku až po opätovnom absolvovaní odbornej prípravy“ (ustanovenie § 19 ods. 2 zákona o súkromnej bezpečnosti).

Zmenou si prešlo aj ustanovenie § 20a ods. 4 zákona o súkromnej bezpečnosti.

„Držiteľ neplatného preukazu je povinný ho odovzdať ministerstvu alebo ktorémukoľvek útvaru Policajného zboru do 15 dní od zániku jeho platnosti podľa ustanovenie § 20a ods. 1 písm. a), e) a f) zákona o súkromnej bezpečnosti, ak ustanovenie § 20a ods. 2 zákona o súkromnej bezpečnosti neustanovuje inak. Držiteľ neplatného preukazu je povinný ho odovzdať orgánu, ktorý rozhodol o jeho odňatí do 15 dní od zániku jeho platnosti podľa ustanovenia § 20 ods. 1 písm. d) zákona o súkromnej bezpečnosti“ (ustanovenie § 20a ods. 4 zákona o súkromnej bezpečnosti).

Do zákona o súkromnej bezpečnosti sa novelou dopĺňa aj nové ustanovenie § 78a zákona o súkromnej bezpečnosti, upravujúce oblasť výkonu technickej služby.

„Technickú službu môže vykonávať len osoba, ktorá (A) dosiahla vek 18 rokov, (B) je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, (C) je bezúhonná

podľa ustanovenia § 13 zákona o súkromnej bezpečnosti, (D) je spoľahlivá podľa ustanovenia § 14 zákona o súkromnej bezpečnosti“ (ustanovenie § 78a zákona o súkromnej bezpečnosti).

Zmenou si prešlo aj ustanovenie § 80 ods. 2 zákona o súkromnej bezpečnosti.

„Platnosť akreditácie je najviac desať rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o udelení akreditácie. Akreditovaná osoba vykonáva odbornú prípravu prezenčnou formou v školiacom zariadení, dištančnou formou alebo kombinovanou formou. Odborná príprava vykonávaná aspoň čiastočne dištančnou formou sa realizuje formou prenosu obrazu a zvuku medzi osobou, ktorá vykonáva odbornú prípravu (ďalej len „lektor“) a účastníkom odbornej prípravy. Akreditovaná osoba je povinná bezplatne sprístupniť orgánu dozoru alebo orgánu kontroly online pripojenie k odbornej príprave vykonávanej aspoň čiastočne dištančnou formou. Ak akreditovaná osoba neumožní bezplatné online pripojenie orgánu dozoru alebo orgánu kontroly, odborná príprava sa neuzná“ (ustanovenie § 80 ods. 2 zákona o súkromnej bezpečnosti).

Výraznejšou premenou si prešlo aj ustanovenie § 83 zákona o súkromnej bezpečnosti, upravujúce povinnosti akreditovanej osoby.

„Akreditovaná osoba je povinná doručiť ministerstvu najneskôr päť dní pred začatím odbornej prípravy oznámenie o forme, dátume, čase a ak bude aspoň čiastočne vykonávaná prezenčnou formou, aj mieste jej konania; ak bude odborná príprava vykonávaná aspoň čiastočne dištančnou formou, je akreditovaná osoba povinná oznámiť aspoň dva dni pred začatím dištančnej časti podrobnosti o sprístupnení podľa ustanovenia § 80 ods. 2 štvrtej vety zákona o súkromnej bezpečnosti. Akreditovaná osoba je povinná doručiť ministerstvu najneskôr do začatia odbornej prípravy zoznam osôb, ktoré sú prihlásené na odbornú prípravu s uvedením ich mena, priezviska, rodného čísla alebo dátumu narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené a adresy pobytu. Vzor oznámenia začatia odbornej prípravy a zoznamu osôb, ktoré sú prihlásené na odbornú prípravu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo“ (ustanovenie § 83 ods. 1 zákona o súkromnej bezpečnosti).

„Akreditovaná osoba pred začatím odbornej prípravy zapíše do evidencie osôb a priebehu

odbornej prípravy osoby prihlásené na odbornú prípravu v rozsahu meno, priezvisko, rodné číslo alebo dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo pridelené a adresa pobytu. Osoby sa zapisujú do evidencie osôb a priebehu odbornej prípravy v skupinách a v poradí tak, ako ich akreditovaná osoba prihlasuje podľa ustanovenia § 83 ods. 1 zákona o súkromnej bezpečnosti. Do evidencie osôb a priebehu odbornej prípravy akreditovaná osoba ku každej skupine osôb prihlásených na odbornú prípravu zapíše témy prednášok v rozsahu určenom všeobecným záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo. Lektor vyznačí v evidencii osôb a priebehu odbornej prípravy účasť alebo neúčasť osoby prihlásenej na odbornú prípravu na začiatku každej hodiny“ (ustanovenie § 83 ods. 2 zákona o súkromnej bezpečnosti).

„Akreditovaná osoba vydá po ukončení odbornej prípravy osobe, ktorá absolvovala odbornú prípravu v celom rozsahu, osvedčenie o absolvovaní odbornej prípravy, ktorého obsah ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo“ (ustanovenie § 83 ods. 3 zákona o súkromnej bezpečnosti).

„Evidenciu osôb a priebehu odbornej prípravy je akreditovaná osoba povinná viesť počas celej doby vykonávania odbornej prípravy v školiacom zariadení, ak sa odborná príprava vykonáva prezenčnou formou alebo kombinovanou formou alebo v sídle právnickej osoby alebo v mieste činnosti fyzickej osoby, ak sa odborná príprava vykonáva dištančnou formou a uschovávať ju v sídle právnickej osoby alebo v mieste činnosti fyzickej osoby tri roky po vykonaní posledného zápisu“ (ustanovenie § 83 ods. 4 zákona o súkromnej bezpečnosti).

„Podrobnosti o vedení a obsahu evidencie osôb a priebehu odbornej prípravy ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo“ (ustanovenie § 83 ods. 5 zákona o súkromnej bezpečnosti).

→ Účinnosť novely

Novela nadobúda účinnosť čiastočne (A) dňa 01. augusta 2022 a čiastočne (B) dňa 01. januára 2024.

NOVELA ZÁKONA O ODPADOCH

Novelizácii sa nevyhla ani legislatíva, týkajúca sa oblasti odpadov. Novela zákona o odpadoch sa dotýka predovšetkým stavebných odpadov a odpadov z demolácií.

Dňa 15. júna 2022 prijala Národná rada Slovenskej republiky zákon č. 230/2022 Z. z. (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“).

Stavebné odpady a odpady z demolácií predstavujú dlhodobu, z hľadiska produkcie odpadov, najvýznamnejší odpadový prúd. Zároveň sú špecifické svojím vysokým potenciálom opätovného použitia a recyklácie, vrátane nahradzovania veľkého množstva primárnych surovín, čo môže mať významné výhody z hľadiska udržateľného rozvoja a kvality života. Aj v nadväznosti na tento potenciál boli stavebné odpady a odpady z demolácií zaradené medzi prioritné oblasti Akčného plánu EÚ pre obehové hospodárstvo. Slovenská republika patrí dlhodobo na chvost v miere recyklácie stavebných odpadov. Hlavným cieľom novely je zvýšiť potenciál obehovej ekonomiky v oblasti stavebného odpadu a sektoru stavebníctva, čo bude viesť k vyššej miere recyklácie a predchádzaniu vzniku stavebného odpadu. Novelou sa zavádza najmä povinná selektívna demolácia vrátane systému kontroly pred demoláciou a po demolácii. Pri stavbách ako aj pri demoláciách sa stanoví povinnosť zriadenia miesta na triedenie odpadov.

→ Nakladanie so stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií

Ťažiskovou zmenou, ktorú novela do zákona o odpadoch priniesla, je úprava ustanovenia § 77 zákona o odpadoch, upravujúceho nakladanie so stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií.

„Na účely tohto zákona o odpadoch (A) stavebné odpady a odpady z demolácií sú odpady, ktoré vznikajú v dôsledku uskutočňovania stavebných prác, zabezpečovacích prác, ako aj prác vykonávaných pri údržbe stavieb, pri úprave

stavieb alebo odstraňovaní stavieb (ďalej len „stavebné a demolačné práce“), (B) selektívna demolácia je postup, pri ktorom sa určia postupnosti demolačných činností s cieľom umožniť oddelenie a triedenie odstránených stavebných materiálov a stavebných odpadov“ (ustanovenie § 77 ods. 1 zákona o odpadoch).

„Pôvodcom odpadu, ak ide o odpady vznikajúce pri stavebných a demolačných prácach, vykonávaných v sídle alebo mieste podnikania, organizačnej zložke alebo v inom mieste pôsobenia právnickej osoby alebo fyzickej osoby - podnikateľa, je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ, ktorej bolo vydané povolenie podľa osobitného predpisu; pri vykonávaní obdobných prác pre fyzické osoby je pôvodcom odpadu ten, kto uvedené práce vykonáva“ (ustanovenie § 77 ods. 2 zákona o odpadoch).

„Pôvodca odpadu podľa ustanovenia § 77 ods. 2 zákona o odpadoch zodpovedá za nakladanie s odpadmi podľa tohto zákona o odpadoch a okrem povinností podľa ustanovenia § 14 ods. 1 zákona o odpadoch je povinný (A) zabezpečiť zhodnotenie a recykláciu stavebného odpadu a odpadu z demolácie vrátane spätného zasypávania ako náhrady za iné materiály najmenej vo výške záväzných cieľov a limitov zhodnocovania a recyklácie ustanovených v prílohe č. 3 časti VI druhom bode pri stavbách nad 300 m² zastavanej plochy, (B) vykonávať selektívnu demoláciu postupmi ustanovenými vykonávacím predpisom pre nakladanie s odstránenými stavebnými materiálmi určenými na opätovné použitie, vedľajšími produktami a stavebnými a demolačnými odpadmi tak, aby bolo zaistené ich maximálne opätovné využitie a recyklácia, (C) stavebné odpady a odpady z demolácií prednostne materiálovo zhodnotiť a výstup z recyklácie realizovaný v mieste vzniku prednostne využiť pri svojej činnosti, ak to technické, ekonomické a organizačné podmienky dovoľujú, (D) zabezpečiť pred vznikom odpadov odovzdávaných podľa ustanovenia § 14 ods. 1 písm. e) zákona o odpadoch preukázateľný zmluvný vzťah o fyzickom nakladaní s nimi, uzatvorený minimálne v rozsahu určenom vykonávacím predpisom, (E) pred realizáciou demolačných prác, najneskôr tri pracovné dni vopred, písomne ohlásiť orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva, v ktorého

územnom obvode bude demolačné práce uskutočňovať spôsob selektívnej demolácie obsahujúci aj druh, kategóriu, predpokladané množstvo odpadu a plánovaný spôsob, ktorým bude odpad zhodnocovaný alebo zneškodňovaný, v rozsahu ustanovenom vykonávacím predpisom, (F) po ukončení demolačných prác, najneskôr do 90 dní, písomne ohlásiť orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva, ktorému bolo ohlásené začatie demolačných prác, vyhodnotenie selektívnej demolácie obsahujúcej druh, kategóriu, množstvo odpadu a spôsob, ktorým bol odpad zhodnocovaný alebo zneškodňovaný, v rozsahu ustanovenom vykonávacím predpisom“ (ustanovenie § 77 ods. 3 zákona o odpadoch).

„Osoba uvedená v ustanovení § 77 ods. 2 zákona o odpadoch je povinná stavebné odpady vznikajúce pri výstavbe, údržbe, rekonštrukcii alebo demolácii komunikácií prednostne materiálovo zhodnotiť pri výstavbe, rekonštrukcii alebo údržbe komunikácií“ (ustanovenie § 77 ods. 4 zákona o odpadoch).

Novinkou je doplnenie ustanovenia § 105 ods. 3 písm. ae) zákona o odpadoch.

„Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví postup selektívnej demolácie pre nakladanie s odstránenými stavebnými materiálmi určenými na opätovné použitie, vedľajšími produktami a stavebnými odpadmi s demolačnými odpadmi, ako aj uskutočňovania stavby alebo údržby stavby podľa ustanovenia § 77 ods. 3 písm. b) zákona o odpadoch, minimálny rozsah zmluvných podmienok o fyzickom nakladaní so stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií podľa ustanovenia § 77 ods. 3 písm. d) zákona o odpadoch, požiadavky na recyklované stavebné odpady a odpady z demolácií, technické a organizačné požiadavky na mobilné zariadenie na zhodnocovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií, špecifické požiadavky pre výkopové zeminy, odstránenú asfaltovú zmes, odstránené stavebné materiály, ktoré môžu byť vedľajším produktom podľa prílohy č. 8b piateho bodu až siedmeho bodu a obsah ohlásenia podľa ustanovenia § 77 ods. 3 písm. e) a f) zákona

o odpadoch“ (ustanovenie § 105 ods. 3 zákona o odpadoch).

Novela do zákona o odpadoch vkladá aj nové prechodné ustanovenie § 135k zákona o odpadoch.

„Pôvodca odpadov podľa ustanovenia § 77 ods. 2 zákona o odpadoch, ktorému bolo vydané povolenie podľa osobitného predpisu do 30. júna 2022 je povinný zosúladiť povinnosti uložené ustanovením § 77 ods. 3 písm. a) až d) zákona o odpadoch do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona o odpadoch“ (ustanovenie § 135k zákona o odpadoch).

Na záver priniesla novela aj zmenu prílohy č. 3, časti VI. zákona o odpadoch („VI. Cieľ odpadového hospodárstva v oblasti stavebného odpadu a odpadu z demolácie“).

„Cieľom odpadového hospodárstva v oblasti stavebného odpadu a odpadu z demolácie je do roku 2020 zvýšiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu a odpadu z demolácie vrátane zasypávacích prác ako náhrady za iné materiály v jednotlivom kalendárnom roku najmenej na 70 % hmotnosti takéhoto odpadu vzniknutého v predchádzajúcom kalendárnom roku; tento cieľ sa uplatní na odpady uvedené v skupine číslo 17 Katalógu odpadov, okrem nebezpečných odpadov a odpadu pod katalógovým číslom 17 05 04.

Cieľom odpadového hospodárstva pôvodcu stavebného odpadu a odpadu z demolácie je zabezpečiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu a odpadu z demolácie vrátane zasypávacích prác ako náhrady za iné materiály v jednotlivom kalendárnom roku najmenej na 70 % hmotnosti takéhoto odpadu; tento cieľ sa uplatní na odpady uvedené v skupine číslo 17 Katalógu odpadov, okrem nebezpečných odpadov a odpadu pod katalógovým číslom 17 05 04.

→ Účinnosť novely

Novela nadobudla účinnosť dňa 30. júna 2022.

NOVELA ZÁKONA O CESTNEJ PREMÁVKE

Modifikáciou si po novom prejde aj oblasť výcviku vodičov určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy, či sankcionovania niektorých porušení pravidiel cestnej premávky. Zmeny v uvedených oblastiach prináša novela zákona o cestnej premávke.

Dňa **16. júna 2022** bol prijatý zákon č. **246/2022** Z. z. (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **8/2009** Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Okrem zákona o cestnej premávke sa novelou mení a dopĺňa aj **(A)** zákon Slovenskej národnej rady č. **372/1990** Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), **(B)** zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. **145/1995** Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnych poplatkoch“), **(C)** zákon č. **56/2012** Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej doprave“) a **(D)** zákon č. **106/2018** Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prevádzke“).

→ Ciel' novely

Cieľom novely je predovšetkým prebratie smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/645 z 18. apríla 2018, ktorou sa mení smernica 2003/59/ES o základnej kvalifikácii a pravidelnom výcviku vodičov určitých cestných vozidiel nákladnej a osobnej dopravy a smernica 2006/126/ES o vodičských preukazoch v časti, ktorá sa týka zmien v smernici o vodičských preukazoch. Obsahom zmien je zosúladienie minimálneho veku na vedenie motorových vozidiel skupiny C, CE, D a DE so smernicou o vodičských preukazoch. Transpozičná lehota smernice 2018/645 v tejto časti uplynula už 23. mája 2020, vzhľadom na to Komisia už začala proti Slovenskej republike konanie za porušenie Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Minimálny vek na udelenie vodičského oprávnenia a na vedenie motorových vozidiel vyplýva zo smernice o vodičských preukazoch, na základe

ktorej sa od roku 2013 zvýšil vek na vedenie motorových vozidiel skupiny C a CE z 18 rokov na 21 rokov a na vedenie motorových vozidiel skupiny D a DE z 21 rokov na 24 rokov. Smernicou (EÚ) 2018/645 sa tento vek znížil na pôvodnú úroveň, avšak za podmienky dôkladnejšieho a hlbšieho vzdelávania vodičov v teórii aj v praxi vedenia týchto motorových vozidiel. Na základe uvedených smerníc Európskej únie dlhodobo využíva možnosť udeľovať vodičské oprávnenie na vedenie týchto skupín motorových vozidiel v nižšom veku aj mnoho iných členských štátov Európskej únie (napr. Česká republika, Rakúsko, Poľsko, Nemecko, Francúzsko, Írsko). V rámci novely sa okrem toho zaraďuje podstatné prekročenie najvyššej dovolenej rýchlosti a držanie alebo používanie telefónneho prístroja bez systému „voľné ruky“ a iných obdobných zariadení počas vedenia vozidla medzi porušeniami pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom. Spolu s týmito zmenami dochádza aj k zmenám v zákone o priestupkoch, na základe ktorých sa umožní správnomu orgánu prejednávať takéto priestupky v správnom konaní, ktorý následne môže uložiť aj sankciu zákazu činnosti a ďalšie opatrenia ukladané pri recidíve závažných porušení pravidiel cestnej premávky (preskúšanie odbornej spôsobilosti, preskúmanie zdravotnej a preskúmanie psychickej spôsobilosti).

V nasledujúcom texte prinášame len prehľad najdôležitejších zmien a zároveň odkazujeme aj na plné znenie novely.

Prvou zmenou, ktorú novela do zákona o cestnej premávke priniesla, je doplnenie ustanovenia **§ 76 ods. 7** zákona o cestnej premávke, konkrétne sa novelou dopĺňa **tretia, zvýraznená, veta** uvedeného ustanovenia **§ 76 ods. 7** zákona o cestnej premávke.

„Žiadateľovi o udelenie vodičského oprávnenia na vedenie motorových vozidiel skupiny B sa udeľuje vodičské oprávnenie skupiny B. Vodičské oprávnenie skupiny B oprávňuje viesť motorové vozidlá skupiny B, ako aj motorové vozidlá skupiny AM a B1; jazdnú súpravu podľa ustanovenia **§ 75 ods. 7 písm. b)** zákona o cestnej premávke, ktorej najväčšia prípustná celková hmotnosť presahuje 3

500 kg a nepresahuje 4 250 kg, oprávňuje viesť len vodičské oprávnenie skupiny B s príslušným harmonizovaným kódom, ktoré možno udeliť po absolvovaní osobitného výcviku v autoškole alebo po zložení osobitnej skúšky z vedenia motorového vozidla. **Vodičské oprávnenie skupiny B po dvoch rokoch od jeho udelenia oprávňuje viesť na území Slovenskej republiky aj motorové vozidlá bez prípojného vozidla určené na prepravu tovaru s pohonom na alternatívne palivá, ktorých najväčšia prípustná celková hmotnosť nepresahuje 4 250 kg, ak je najväčšia prípustná celková hmotnosť presahujúca 3 500 kg spôsobená vyššou hmotnosťou ich pohonného systému oproti pohonnému systému motorových vozidiel s rovnakými rozmermi so spaľovacím motorom a nie je zvýšená nosnosť nákladu oproti takémuto vozidlu.** Vodičské oprávnenie skupiny B po dvoch rokoch od jeho udelenia oprávňuje viesť aj motorové vozidlá podľa ustanovenia **§ 75 ods. 3 písm. a)** zákona o cestnej premávke s automatickou prevodovkou, a to len na území Slovenskej republiky. Vodičské oprávnenie skupiny B oprávňuje viesť na území Slovenskej republiky aj motorové vozidlá podľa ustanovenia **§ 75 ods. 3 písm. b) a ods. 5 písm. b)** zákona o cestnej premávke; motorové vozidlá podľa ustanovenia **§ 75 ods. 5 písm. b)** zákona o cestnej premávke oprávňuje viesť, len ak je jeho držiteľ starší ako 21 rokov. Vodičské oprávnenie skupiny B oprávňuje viesť na území Slovenskej republiky aj motorové vozidlá skupiny T, ktorých najväčšia prípustná celková hmotnosť nepresahuje 3 500 kg a jazdnú súpravu pozostávajúcu z motorového vozidla skupiny T a prípojného vozidla za predpokladu, že najväčšia prípustná celková hmotnosť jazdnej súpravy nepresahuje 3 500 kg“ (ustanovenie **§ 76 ods. 7** zákona o cestnej premávke).

Doplneniu sa nevyhlo ani ustanovenie **§ 76 ods. 16** zákona o cestnej premávke, do ktorého novela doplnila **poslednú, zvýraznenú, vetu.**

„Žiadateľovi o udelenie vodičského oprávnenia na vedenie motorových vozidiel skupiny DE možno udeliť vodičské oprávnenie skupiny DE, len ak už je držiteľom vodičského oprávnenia skupiny D. Vodičské oprávnenie skupiny DE oprávňuje viesť motorové vozidlá skupiny DE, ako aj motorové vozidlá skupiny D1E, BE a T. **Vodičské oprávnenie skupiny DE udelené podľa ustanovenia § 78 ods. 8 zákona o cestnej premávke oprávňuje do dovŕšenia veku 24 rokov viesť motorové vozidlá skupiny DE, len ak je jeho držiteľ zároveň**

držiteľom kvalifikačnej karty vodiča; ak je jeho držiteľ zároveň držiteľom osvedčenia o zrýchlenej základnej kvalifikácii, oprávňuje do dovŕšenia veku 23 rokov viesť len motorové vozidlá skupiny DE v pravidelnej autobusovej doprave, ak trasa autobusovej linky nepresahuje 50 km“ (ustanovenie **§ 76 ods. 16** zákona o cestnej premávke).

Novinkou je tiež nové ustanovenie **§ 119a ods. 11** zákona o cestnej premávke.

„Orgán Policajného zboru dočasne vyradí vozidlo z evidencie, ak prijal informáciu o zaistení vozidla podľa osobitného predpisu. Orgán Policajného zboru opätovne zaradí vozidlo do evidencie, ak dostal informáciu o ukončení zaistenia vozidla“ (ustanovenie **§ 119a ods. 11** zákona o cestnej premávke).

Ustanovenie **§ 137 ods. 2** zákona o cestnej premávke sa dopĺňa o nové písmená **d) a e)** a rozširuje tak zoznam závažných porušení pravidiel cestnej premávky.

„Porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom je prekročenie rýchlosti jazdy vozidiel ustanovenej týmto zákonom alebo vyplývajúcej z dopravnej značky alebo dopravného zariadenia v obci o 50 km h⁻¹ a viac alebo mimo obce o 60 km h⁻¹ a viac“ (ustanovenie **§ 137 ods. 2 písm. d)** zákona o cestnej premávke), „počas vedenia vozidla držanie v ruke alebo iným spôsobom obsluhovanie telefónneho prístroja alebo iného telekomunikačného, audiovizuálneho alebo obdobného zariadenia okrem použitia systému „voľné ruky“ alebo vykonávanie inej obdobnej činnosti, ktorá nesúvisí s vedením vozidla“ (ustanovenie **§ 137 ods. 2 písm. e)** zákona o cestnej premávke).

→ Zákon o priestupkoch

Novela sa dotkla aj **zákona o priestupkoch.**

Najvýznamnejšou zmenou, ktorú novela do zákona o priestupkoch priniesla, je vypustenie ustanovenia **§ 22 ods. 1 písm. k)** zákona o priestupkoch. Z dôvodu výraznej nebezpečnosti telefonovania za volantom a neexistencie reálnej hrozby formou možnosti zasiahnuť do oprávnenia na vedenie motorového vozidla ako generálnej prevencie pred porušovaním pravidiel cestnej premávky na tomto

úseku sa porušenie zákazu počas vedenia vozidla držať v ruke alebo iným spôsobom obsluhovať telefónny prístroj alebo iné telekomunikačné, audiovizuálne alebo obdobné zariadenie okrem použitia systému „voľné ruky“ zaraďuje medzi iné porušenia pravidiel cestnej premávky spáchané závažným spôsobom, kam bez pochyby patrí. Denne však možno vidieť množstvo vodičov telefonujúcich za volantom, nastavujúcich si cestu v navigácii, vodičov nákladných vozidiel sledujúcich notebooky. Možnosť ukladať za daný priestupok len sankciu pokuty už dnes nespĺňa zmysel, pre ktorý sa sankcia ukladá. Porušenie tejto povinnosti je druhou najčastejšou príčinou ukladania pokuty v cestnej premávke. Zvyšovanie peňažného vyjadrenia pokuty za porušenie zákazu telefonovať za volantom nie je podľa predkladateľov novely to, čo reálne donúti vodiča netelefonovať za volantom. Vedomie, že policajt môže okamžite a neočakávane zasiahnuť do možnosti vodiča viesť akékoľvek vozidlo je z psychologického hľadiska to, čo môže ovplyvniť rozhodnutie vodiča. V nadväznosti na zaradenie porušenia zákazu telefonovať za volantom medzi porušenia pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom a súčasne nenapĺňaním generálnej prevencie hrozbou len sankciou pokuty sa vypúšťa doterajšie znenie samostatnej skutkovej podstaty porušenia zákazu počas vedenia vozidla držať v ruke alebo iným spôsobom obsluhovať telefónny prístroj alebo iné telekomunikačné, audiovizuálne alebo obdobné zariadenie okrem použitia systému „voľné ruky“ alebo vykonávať inú obdobnú činnosť, ktorá nesúvisí s vedením vozidla. Uvedený skutok bude tak kvalifikovaný ako ostatné porušenia pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom, a teda v blokovom konaní bude možné uložiť pokutu do 150 eur a v konaní pred správnym orgánom pokutu od 60 eur do 300 eur a bude možné uložiť aj sankciu zákazu činnosti v trvaní do dvoch rokov.

Zmenou si prešlo aj ustanovenie **§ 22 ods. 4** zákona o priestupkoch.

Porušenie zákazu telefonovania za volantom muselo byť podľa doterajšej úpravy vybavené vždy prednostne v blokovom konaní, ak sú splnené jeho podmienky (priestupok je spoľahlivo zistený a obvinený je ochotný pokutu zaplatiť). Novela umožní policajtom rozhodnúť z hľadiska predovšetkým závažnosti skutku, spôsobu jeho spáchania, následkov skutku, okolností, za ktorých

bol skutok spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatela, či vec vybaví v blokovom konaní na mieste alebo sa s ohľadom na uvedené okolnosti (príťažujúce alebo poľahčujúce) rozhodne vec predložiť správnemu orgánu, ktorý už následne môže uložiť aj sankciu zákazu činnosti. Rovnako muselo byť doteraz prednostne vybavené v blokovom konaní každé prekročenie rýchlosti. Následkom toho ani vodičom opakovane výrazne prekračujúcim rýchlosť neboli ukladané zákazy činnosti, pretože uhradili blokovanú pokutu. Keďže nové sprísnenie opatrení ma pôsobiť najmä na vodičov, ktorí opakovane výrazne prekračujú rýchlosť, vypúšťa sa povinnosť prejednať tretie a ďalšie prekročenie rýchlosti v obci o 50 km/h a viac a mimo obce o 60 km/h a viac počas 12 mesiacov v blokovom konaní, čo umožní pri takomto opakovanom a podstatnom prekročení rýchlosti aj uloženie zákazu činnosti (ustanovenie **§ 22 ods. 4** zákona o priestupkoch).

Novela ďalej mení alebo dopĺňa aj **zákon o správnych poplatkoch, zákon o cestnej doprave a zákon o prevádzke**.

Pozornosť upriamujeme napríklad na zmenu ustanovenia **§ 170b ods. 2** zákona o prevádzke, či doplnenie prechodného ustanovenia **§ 170e** zákona o prevádzke.

„Platnosť osvedčenia o evidencii časť I, ktorá uplynie počas krízovej situácie najneskôr však do **31. augusta 2022, sa predlžuje do 30. júna 2023**“ (ustanovenie **§ 170b ods. 2** zákona o prevádzke).

„Počas mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny sa vozidlá prihlásené do evidencie vozidiel na Ukrajine môžu podrobiť technickej kontrole a emisnej kontrole podľa tohto zákona o prevádzke. Doklady o vykonaní technickej kontroly a doklady o vykonaní emisnej kontroly vydané podľa tohto zákona sa pri týchto vozidlách na území Slovenskej republiky považujú za rovnocenné s dokladmi vydanými príslušným orgánom Ukrajiny“ (ustanovenie **§ 170e** zákona o prevádzke).

→ Účinnosť novely

Novela nadobudla účinnosť dňa **01. augusta 2022**.

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva ani povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď bulletin nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, autora článkov JUDr. Martina Točka prostredníctvom emailovej adresy kerteszova@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2022